

**† Ciprian
prin harul lui Dumnezeu
Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei**

***Cinstitului nostru cler, cinului monahal
și dreptcredincioșilor creștini din Eparhia noastră,
har și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, părintească binecuvântare!***

***Preacuvioși și Preacucernici părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,***

De două milenii, an de an, făptura întreagă se simte cuprinsă de bucuria nețărmurită a *Întrupării* Fiului dumnezeiesc, de freamătul colindelor ce vestesc minunata *Naștere* din ieslea Bethleemului, de înnoirea adusă prin *Chenoza* lui Dumnezeu în mijlocul creaturii Sale. De acum, cerul și pământul, îngerii și oamenii, Ziditorul și opera Sa sunt, din nou, în armonia *Edenului* pierdut. Pogorârea lui Dumnezeu în umanitate constituie cel mai important eveniment

din istoria omenirii, *singurul lucru nou sub soare* – după expresia Sfântului Ioan Damaschin –, care a schimbat, pentru totdeauna, direcția greșită spre care păcatul lui Adam a condus firea omenească.

Schimbarea adusă de Întruparea Cuvântului reprezintă chemarea lui Dumnezeu, adresată tuturor, de a-și înnoi existența pământească, întru nădejdea moștenirii vieții veșnice. De aceea, Mântuitorul Iisus Hristos, când a ieșit la propovăduire, le-a adresat oamenilor îndemnul: „*Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor!*” (Matei 4, 17). Întregul mesaj evanghelic se întemeiază pe necesitatea pocăinței, văzută ca lăuntrică transformare spirituală a omului, potrivit Legii imuabile a lui Dumnezeu, iar nu după bunul plac al unor vremelnice tendințe omenești. Termenul grecesc ce desemnează pocăința – **μετάνοια** – înseamnă tocmai **schimbarea minții sau a modului de a gândi**, iar Sfântul Ioan Damaschin o definește drept „*înțoarcerea, prin asceză și osteneală, de la starea cea contra naturii la starea naturală, și de la diavol la Dumnezeu*”[1]. Întruparea Fiului lui Dumnezeu în istorie, adică smerita Sa coborâre în mijlocul făpturii pe care a zidit-o și asumarea integrală a condiției umane, reprezintă temelia convertirii interioare a firii umane pervertite de păcat, la chemarea sa primordială, către sfințenie; mai întâi, în Persoana Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iar mai apoi, virtual, în plenitudinea umanității. Și astfel, prin lucrarea soteriologică săvârșită de Fiul lui Dumnezeu întrupat, se restaurează deplin vocația inițială a omului, după cum spune Sfântul Apostol Pavel: „*Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu; iar Adam cel de pe urmă, cu duh dătător de viață*” (I Corinteni 15, 45).

Dar, oare, Dumnezeu nu putea mântui făptura mâinilor Sale fără Întruparea Fiului, adică a Celui Unul-Născut, în veșnicie, din Dumnezeu-Tatăl fără de mamă, iar la „*plinirea vremii*” (Galateni 4, 4), din Sfânta Fecioară Maria? Desigur că da. Însă, unul din darurile divine primite de om, prin actul creației – respectiv, libertatea – nu putea fi încălcat tocmai de Cel ce l-a făcut pe om „*după chipul Său*” (cf. Facerea 1, 26), iar iubirea dumnezeiască față de făptura creată era așa de mare încât S-a hotărât chiar Întruparea uneia din Persoanele Preasfintei Treimi, respectiv a Fiului. De aceea – spune Sfântul Isaac Sirul – „*Dumnezeu și Domnul L-a dat, pentru dragostea Sa, pe Însuși Fiul Său [...], nu pentru că n-a putut să ne izbăvească pe noi în alt chip, ci a voit să ne învețe, prin aceasta, pe noi, dragostea cea folositoare [...]. Și dacă ar fi avut ceva mai de preț decât pe Fiul Său, și aceasta ne-ar fi dat-o, ca să se*

afle în El neamul nostru. **Și pentru dragostea Lui cea mare, n-a voit să silească libertatea noastră, deși putea să o facă, ci să ne apropie de Sine prin dragostea cugetului nostru**" [2]. Întrucât noi nu eram în stare să ne înălțăm la Dumnezeu, prin puterile proprii, a fost imperios necesar ca Logosul să coboare în mijlocul nostru (cf. Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre Fericiri*, Cuvântul II, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2009, p. 25).

Așadar, scopul înomenirii Fiului lui Dumnezeu a fost îndumnezeirea omului, după cuvântul Sfântului Athanasie cel Mare, care zice: „*El S-a întrupat pentru ca noi să fim îndumnezeiți*”[3]. Aceasta era, de altfel, chemarea cea dintâi a omului, căci părtășia la dumnezeire este asemănarea cu Dumnezeu, spre care a cutezat însuși Adam cel vechi. Filiația omului s-a constituit, dintru început, pe Întruparea Cuvântului, fapt pentru care Sfântul Maxim Mărturisitorul avea să afirme că, **din dragoste față de creatura Sa**, Dumnezeu Și-ar fi înomenit Fiul, chiar dacă Adam nu ar fi căzut în păcat, însă, într-o astfel de situație, nu mai erau necesare crucea și suferințele ei. „*Și așa de mult S-a făcut Dumnezeu omului Om, pentru iubirea de oameni, pe cât de mult omul, întărit prin iubire, s-a putut îndumnezei pe sine, lui Dumnezeu; și așa de mult a fost răpit omul prin minte de Dumnezeu, spre cunoaștere, pe cât de mult omul a făcut arătat pe Dumnezeu, Cel prin fire nevăzut, prin virtuți*” [4]. Cu alte cuvinte, Întruparea Fiului lui Dumnezeu ne arată în mod clar și concret că „*Dumnezeu este iubire*” (I Ioan 4, 16).

Nașterea după Trup a Fiului lui Dumnezeu în Bethleemul Iudeii s-a întâmplat, însă, într-o vreme în care întunericul necunoștinței, generat de înmulțirea păcatului, cuprinsese firea omului atât de mult, încât nevoia unei schimbări ființiale radicale părea singura șansă de îndreptare. Căci „*oamenii, ajunși fără de minte, au nesocotit harul dat lor și, prin aceasta, au întors atât de mult spatele lui Dumnezeu și au tulburat atât de mult sufletul lor, încât nu numai că au uitat de cunoștința de Dumnezeu și și-au plăsmuit alți zei (idoli) în locul lui Dumnezeu [...], dar ceea ce e cel mai rău, au mutat cinstirea, de la Dumnezeu, la lemne, la pietre și la toată materia, și la oameni. Ba au mers și mai departe de acestea, precum s-a spus înainte. Au mers atât de departe în lipsa lor de evlavie, că au crezut în draci și i-au dat drept dumnezei, împlinind poftele lor*” [5]. Și atunci, în peștera Bethleemului, se împlineau întocmai cuvintele profetice ale lui Isaia: „*Poporul care stătea în întuneric a văzut*

lumină mare și celor ce ședeau în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit" (Matei 4, 16; cf. Isaia 9, 1).

Pruncul Sfânt, născut în cele mai vitrege condiții oferite de o lume aflată în degradare, reprezintă, permanent, **lumina schimbării duhovnicești**, mărturisită de îngeri, de magi și de păstori (cf. Luca 2, 8-20; Matei 2, 1-12). Hristos, *Pacea și Lumina lumii* (cf. Efeseni 2, 14; Ioan 8, 12), Se întrupează pentru noi toți, oferindu-ne modelul transformării autentice a umanului. Din nefericire, ca și în Israelul de odinioară, societatea umană contemporană face dovada unei neputințe de a înțelege corect mesajul Nașterii Celui „fără de-nceput”. Acum, ca și atunci, Mesia era așteptat doar ca Cel ce avea să izbăvească pe Israel de sub stăpânirea altor neamuri (cf. Luca 24, 21), nicidecum ca dreptar al „bărbatului desăvârșit, măsura vârstei deplinătății lui Hristos” (Efeseni 4, 13).

Iubiți fii sufletești,

În lumea noastră de azi, se vorbește tot mai mult despre nevoia de schimbare, dovadă a conștientizării unei stări de scufundare în viciu, corupție și degradare. La orice nivel al societății, putreziciunea imoralității, incompetenței și imposturii face ravagii, spre dezagregarea comunității și a valorilor ei perene. Impactul dintre civilizația românească, profund afectată de cele cinci decenii ale regimului comunist-ateu, și lumea occidentală descreștinată – aflată în derivă, ca urmare a renegării propriilor sale origini – ne-a indus și nouă, românilor, o stare de relativism și discordie. Fără principalele repere morale, dovedite în decursul existenței sale – **credința ortodoxă și dragostea de glia strămoșească** – poporul român orbecăie nesigur pe marea învolburată a unei istorii din ce în ce mai zbuciumate. În asemenea condiții, **asumarea unei schimbări superficiale, care se rezumă doar la înlocuirea unor persoane cu alte persoane**, la nivelul de conducere a societății românești actuale, nu poate aduce nicidecum vreo îmbunătățire.

Schimbarea pe care ne-o propune Mântuitorul Iisus Hristos – Cel ce Se naște perpetuu, în inimile celor ce cred în El, după cum glăsuiește colindul *Astăzi S-a născut Hristos* – trebuie să fie una profundă, a fiecăruia în parte și, apoi, implicit, a întregii societăți în care trăim. De aceea, Sfântul

Apostol Pavel ne îndeamnă: „Dacă, într-adevăr, L-ați ascultat [pe Hristos] și ați fost învățați întru El, așa cum este adevărul întru Iisus, să vă dezbrăcați de viețuirea voastră de mai înainte, de omul cel vechi, care se strică prin poftele amăgitoare și să vă înnoiți în duhul minții voastre și să vă îmbrăcați în omul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptate și în sfințenia adevărului. Pentru aceea, lepădând minciuna, grațiți adevărul fiecare cu aproapele său, căci unul altuia suntem mădulare. Mâniați-vă și nu greșiți; soarele să nu apună peste mânia voastră. Nici nu dați loc diavolului. **Cel ce fură să nu mai fure**, ci mai vârtos să se ostenească lucrând cu mâinile sale, lucrul cel bun, ca să aibă să dea și celui ce are nevoie. **Din gura voastră să nu iasă niciun cuvânt rău**, ci numai ce este bun, spre zidirea cea de trebuință, ca să dea har celor ce ascultă. Să nu întristați Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru Care ați fost pecetluiți pentru ziua răscumpărării. **Orice amărăciune și supărare și mânie și izbucnire și defăimare să piară de la voi, împreună cu orice răutate**. Ci fiți buni între voi și milostivi, iertând unul altuia, precum și Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos” (Efeseni 4, 21-32).

Pentru ca fiecare dintre noi să se bucure de bine, iar societatea umană să progreseze cu adevărat, este nevoie de pocăința cerută în Evanghelie, de starea de trezvie continuă, care solicită **schimbarea lăuntrică a omului**.

„Chiar și când facem un bine – zice Părintele Stăniloae – trebuie să ne căim, pentru că aceasta ne arată că îl puteam face și mai înainte, iar dacă nu l-am făcut, suntem vinovați. Binele de azi trebuie să ne trezească la căință, pentru lipsa binelui de ieri” [6]. Or, pocăința adevărată înseamnă regretul sincer pentru păcatul săvârșit, voința de a nu-l mai repeta și întoarcerea noastră în Casa Părintelui ceresc, Cel iubitor și iertător, potrivit îndemnului Său adresat poporului ales, prin proorocul Ieremia: „De vrei să te întorci, Israele, zice Domnul, întoarce-te la Mine și, de vei depărta urâciunile de la fața Mea, nu vei mai rătăci!” (Ieremia 4, 1).

Așadar, este imposibil ca un popor care se îndepărtează de Dumnezeu și de Sfânta Sa Biserică să-și găsească drumul spre progres și propășire culturală și spirituală. Fără Hristos – Care S-a definit pe Sine a fi *Calea, Adevărul și Viața* (cf. Ioan 14, 6) – creștinul nu poate valoriza și valorifica talantul sau talanții oferți la naștere, spre folosul său duhovnicesc și al comunității din care face parte. Dacă poporul român se va întoarce la adevăratele sale valori, verificate în bimilenara sa trecere prin vârtoarea vremurilor, dacă fiecare dintre

noi va fi conștient de necesitatea unei profunde schimbări spirituale, manifestate prin iubirea față de Dumnezeu și față de semenii, atunci vom putea nădăjdui la rodirea strădaniilor noastre, în viața de zi cu zi, dar, mai ales, la fericirea și comuniunea de iubire a sfinților lui Dumnezeu, în Împărăția cerurilor. Dacă, dimpotrivă, vom aștepta mereu ca ameliorarea vieții noastre să se facă prin artificiale schimbări de suprafață, fără ca acestea să fie asumate de fiecare în parte, atunci zădărnicia va stăpâni peste toate faptele săvârșite. „*Un popor, ca și orice om în parte, atâta prețuiește* – spunea Simion Mehedinți –, *cât a înțeles din Evanghelie și cât poate să urmeze învățăturii lui Iisus*” [7].

Cu prilejul Sfințelor Sărbători de Crăciun, Anul Nou și Bobotează, așezându-vă la inimă gândurile de mai sus, vă îmbrățișez, cu dragoste părintească, și vă doresc tuturor sănătate, bucurie sfântă și multe împliniri duhovnicești. Fie ca Pruncul dumnezeiesc născut în ieslea Bethleemului spre a noastră pocăință și întoarcere la Părintele ceresc să ne dăruiască tuturor înțelepciunea și puterea de a fi mai buni și iubitori față de semenii noștri. **Amin.**

Sărbători fericite! Întru mulți și binecuvântați ani!

Al vostru de tot binele doritor și către Hristos-Domnul rugător,

† C i p r i a n

Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei

---

[1] Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, Traducere de Pr. Prof. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, p. 110.

[2] Sfântul Isaac Sirul, *Cuvinte despre sfintele nevoințe*, Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, în *Filocalia*, volumul X, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981, pp.395-396.

[3] Sfântul Athanasie cel Mare, *Cuvânt despre Întruparea Cuvântului*, Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, în «P.S.B.» 15, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987, p. 151.

[4] Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, în «P.S.B.» 80, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1983, p. 112.

[5] Sfântul Athanasie cel Mare, *op. cit.*, p. 104.

[6] Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1992, p. 106.

[7] Simion Mehedinți, *Creștinismul românesc*, Editura Fundația Anastasia, București, 1995, p. 23.